

Handläggare
Erika Sjöqvist
Enheten för utredning och hållbarhet
Utredare
08-523 069 83
erika.sjoqvist@sodertalje.se

Till
Justitiedepartementet

Ert diarienummer
Ju2022/03315

Yttrande över delbetänkandet En ny ordning för asylsökandes boende, SOU 2022:64

Sammanfattning

Södertälje kommun välkomnar förslagen som presenteras i betänkandet, i synnerhet de förslag som innebär att lagen om eget boende (EBO) avskaffas genom att boende på asylboende blir ett villkor för att asylsökande ska kunna erhålla dagersättning och särskilt bidrag. Södertälje kommun har länge drivit frågorna om ett mer ordnat flyktingmottagande, en jämnare fördelning mellan landets kommuner och om EBO-lagstiftningens avskaffande. Kommunen delar betänkandets bedömning att förslagen bör kunna motverka socioekonomisk segregation och ge bättre förutsättningar för nyanländas integration i samhället.

Södertälje kommun anser dock att förslagen bör omfatta ett tydligare uppdrag till Migrationsverket att samverka med kommunerna gällande utformning och placering av asylboenden samt att föra dialog med kommunerna i händelse av undantag från villkoren. Södertälje kommun anser också att datumet för förslagets ikraftträdande måste sättas så att det finns tillräckligt med tid för Migrationsverket att ordna ändamålsenliga boenden i samverkan med kommunen.

Södertälje kommuns ställningstaganden

Nedan redovisas Södertälje kommuns synpunkter på förslagen i delbetänkandet.

4.3 Boende på asylboende som villkor för dagersättning och särskilt bidrag samt 4.4 Boende på asylboende som villkor för undantag från kravet på arbetstillstånd

Södertälje kommun anser att flyktingmottagandet måste fördelas jämnt mellan landets kommuner och med hänsyn till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, sammantagna mottagande av nyanlända och omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen. Genom att fler asylsökande bosätter sig i asylboende och därmed omfattas av systemet med anvisning av nyanlända enligt bosättningslagen skapas förutsättningar för ett jämnare mottagande och en bättre integration. Södertälje kommun ser därför positivt på förslagen i betänkandet om att boende på asylboende ska vara ett villkor för att få dagersättning, särskilt bidrag och undantag från kravet på arbetstillstånd.

4.5 Undantag från villkoren i särskilda situationer

I händelse av en särskilt omfattande tillströmning av asylsökande är det viktigt att mottagandet fortfarande sker så ordnat och jämnt fördelat mellan kommunerna som möjligt. Södertälje kommun delar därför betänkandets förslag att undantag ska vara tidsbegränsade. Vidare anser kommunen att de asylsökande som under en undantagsperiod bosätter sig i eget boende så fort som möjligt ska erbjudas plats i asylboende. Kommunen anser också att regeringen bör föra dialog och ha ett remissförfarande med kommunerna inför att beslut om undantag från villkoren fattas.

4.8.2 Migrationsverket bör vidta åtgärder för att fler ska bo på asylboende

Etablering av asylboende i en kommun medför en stor påverkan på kommunens uppdrag och verksamheter. Södertälje kommun delar betänkandets resonemang att asylboenden bör etableras på platser som ger goda möjligheter till sysselsättning, kommunikationer, skolgång, fritidsaktiviteter med mera. För att det ska vara möjligt är det av stor vikt att Migrationsverket samverkar med de kommuner där asylboenden etableras. Södertälje kommun anser att det inte är tillräckligt att Migrationsverket strävar efter att ha en dialog med kommuner där asylboenden etableras, utan att Migrationsverket bör ges i uppdrag att alltid samverka med de kommuner där asylboenden etableras samt att sträva efter god framförhållning och långsiktighet i planeringen.

7.1 Ikraftträdande

Södertälje kommun delar betänkandets bedömning att det är angeläget att de nya reglerna träder i kraft så snart som möjligt. Samtidigt anser kommunen att det är av stor vikt att Migrationsverket ges goda möjligheter att ordna ändamålsenliga boenden i samverkan med kommunerna. Det är därför angeläget att säkerställa att det föreslagna datumet för när författningsändringarna ska träda i kraft ger tillräckligt med tid för att förslagen ska kunna genomföras på ett bra sätt.

Avslutande kommentar

Södertälje är den kommun i Sverige som har sett de största konsekvenserna av den så kallade EBO-lagen. Alltför många asylsökanden som valt EBO och därmed hoppat över tiden i Migrationsverkets anläggningsboenden har inte fått den introduktion och det ordnade mottagande som alla behöver. Många har utnyttjats av andra som vill tjäna pengar på deras utsatthet genom svarta/olovliga andrahandskontrakt och svartarbete med segregation och svårighet att lära sig svenska som följd. Södertälje kommun har inte sett någon effekt av beslutet om att inte ge ekonomisk ersättning till de som väljer att bosätta sig i så kallade utsatta områden. Förslaget om en ny ordning är en bit på vägen och det välkomnas men lagen om eget boende (EBO) behöver avskaffas helt om segregationen och dess effekter ska kunna brytas.

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande